

Wspomnienie o Stanisławie Leszczyckim — LESZEK KOSIŃSKI	V
Przedmowa — ANTONI KUKLIŃSKI	9
Vorwort — ANTONI KUKLIŃSKI	11
Avant-propos — ANTONI KUKLIŃSKI	13
Część I. Ku nowej przestrzeni europejskiej. Raport Rozszerzonej Francusko-Niemieckiej Grupy Roboczej ds. Zagospodarowania Przestrzennego w Europie	
Wstęp	17
1. Nowe wyzwania dla Europy — PETER TREUNER, MICHEL FOUCHER	19
2. Nowe perspektywy rozwoju Europy	34
2.1. Unia Europejska w nowym kontekście europejskim — MICHEL FOUCHER	34
2.2. Bałtyk i region Morza Barentsa: wymiar skandynawski — NORALV VEGGELAND	44
2.3. Kraje wyszehradzkie — pierwszy krąg solidarności — ANTONI KUKLIŃSKI	52
2.4. Europa regionu Morza Śródziemnego — BRUNO AMOROSO	58
2.5. Negatywne efekty balkanizacji — MICHEL FOUCHER	65
2.6. Kraje alpejskie — MICHEL FOUCHER	67
2.7. Priorytety rozwoju przestrzennego w skali kontynentu — MICHEL FOUCHER	73
3. Zasadnicze aspekty nowej europejskiej strategii rozwoju regionalnego	76
3.1. Demograficzne i społeczne aspekty integracji europejskiej — PÉTER SZALÓ	76
3.2. Zachowanie środowiska przyrodniczego kontynentu — TOMASZ ŻYLICZ	84
3.3. Instytucjonalne i instrumentalne aspekty nowej europejskiej strategii rozwoju regionalnego — PETER TREUNER	91
Część II. Polska w kontekście przestrzeni europejskiej	
ANTONI KUKLIŃSKI: „Unionizacja” polskiej przestrzeni	101
JAN KENIEWICZ: Rosja i przestrzeń europejska	113
JERZY KOŁODZIEJSKI: O miejsce Polski w nowej przestrzeni europejskiej	124
BOLESŁAW WINIARSKI: Nowa przestrzeń europejska a sprawy polskie	140
ALICJA KARŁOWSKA-KAMZOWA: Europejski kontekst polskiej przestrzeni historyczno-kulturowej	149

JAN KOZŁOWSKI: Polska a Europa w świetle danych statystyki nauki i techniki	160
ROMAN GALAR: Zasady sterowania badaniami naukowymi z perspektywy krajobrazów adaptacyjnych	178
Część III. Interpretacje polskiej przestrzeni	
WOJCIECH SUCHORZEWSKI: Miejsce Polski w europejskim systemie infrastruktury technicznej	185
RYSZARD DOMAŃSKI: Nieliniowa dynamika układów regionalnych	219
ZBIGNIEW RYKIEL: Relacje centrum-peryferie w Polsce w warunkach transformacji ustrojowej	230
ROMAN SZUL: Mazowsze a Warszawa: regionalne i ponadregionalne funkcje Warszawy a pozycja Mazowsza na tle innych regionów kraju	252
Część IV. Procesy powstawania regionalnych systemów innowacji	
ZBYSZKO CHOJNICKI: Region jako terytorialny system społeczny	267
ANTONI KUKLIŃSKI: Regionalne systemy innowacji (RSI) w Polsce. Doświadczenia i perspektywy	288
AGNIESZKA MYNC: Czy Mazowsze może być regionalnym systemem innowacji?	296
ANDRZEJ JAMIOŁKOWSKI: O działalności proinnowacyjnej w województwie toruńskim	328
JAN TARGALSKI: System innowacji w regionie Krakowa	337
MAREK KOZŁOWSKI: Problematyka innowacji w świetle doświadczeń regionu wrocławskiego	352
JÓZEF SZABŁOWSKI: Problematyka innowacji w świetle doświadczeń regionu białostockiego	367
Część V. Refleksja historyczna	
KAZIMIERZ SECOMSKI: O kierunkach polityki przestrzennej i regionalnej	385
ANTONI KUKLIŃSKI: Diagnoza stanu gospodarki przestrzennej Polski. Wstępne wyniki badań	393
Postscriptum	
ANTONI KUKLIŃSKI: Przyszłość Europy — cztery dylematy i pięć scenariuszy	407